Nr. 111 SOSNOWIEC niedziela dnia 19 maja 1918 roku. Rok XIII.

KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik społeczny, polityczny i literacki. Wychodzi codziennie z wyłączeniem dni poświątecznych.

Wiadomości kościelne.

Nabożeństwa.

Jutro w uroczystość Zesłania Ducha Świętego, porządek nabożeństw w sosnowieckim kościele parafjalnym następujący: Msze św. o godz. 6-ej, 9 ej 10-ej i Suma o 11-ej rano. Nieszpory oraz majowe nabożeństwo o godz. 3-ej po południu.

W drugi dzień Zielonych Świątek Mszy świętej o godz. 10 nie będzie. Inne nabożeństwa odprawione będą w godzinach zwykłych.

— **Z parafji Nowo Sieleckiej.** W czasie Zielonych Świątek dorocznym zwyczajem odbędzie się w parafji Nowo Sieleckiej uroczystość czterdziesto - godzinnego nabożeństwa, które rozpocznie się w niedzielę o godz. 5-ej rano.

— **Z Jasnej Góry.** Dorocznym zwyczajem w Bazylice Jasnogórskiej w Zielone Świątki odbędzie się odpust, na który zwykle gromadzą się liczne rzesze pobożnych.

Jak Niemcy przygotowali swoją ofensywę.

Duński sprawozdawca wojenny Viggo Carling, bawiący na froncie zachodnim opisuje w „Politiken" w następujący sposób przygotowania Niemców do ostatniej ofensywy na podstawie informacji oficera niemieckiego sztabu generalnego.

Gdy już było pewnem, że na zachodzie ma być podjęta wielka ofensywa niemiecka, gen. Ludendorf na polecenie Hindenburga objeżdżał cały front, ażeby porozumieć się z komendantami dywizji i osobiście wybrać miejsce do przełamania frontu nieprzyjacielskiego. Znamienna była okoliczność, że każdy z zapytanych dywizjonierów uważał swój odcinek za najwłaściwszy do podjęcia ataku. Ludendorf tymczasem doszedł do przekonania, że atak trzeba uskutecznić najpierw na froncie angielskim, a ponieważ ze względu na porę roku (połowa marca b. r,)) atak we Flandrji był niepożądany, więc mimo wszelkich trudności wybrano teren dawnych walk nad Sommą.

Z końcem stycznia rozpoczęli Niemcy przygotowania. Nie były one łatwemi, trzeba je bowiem było czynić skrycie, ażeby nie obudzić podejrzenia Anglików. Przedewszystkiem komenda armji poleciła wykonać jaknajdokładniejsze mapy, na których uwidoczniono każdą drogę i jej stan. Potem przystąpiono do budowy i naprawy dróg, urządzono nowe równoległe drogi i postarano się o to, ażeby każdy korpus posiadał conajmniej dwie drogi.

Gdy prace te, prowadzone przeważnie nocą, były gotowe, wypracowano podręcznik o stu stronicach, który przy pomocy szkiców kartograficznych zawierał pouczanie w jaki sposób ma się dokonać ofensywa. Mimo pewnych wątpliwości, otrzymali ten podręcznik wszyscy oficerowie aż do komendantów kompanijnych. W książeczce tej było mnóstwo bardzo ważnych pouczeń.

W marcu, pośród wszelkich środków ostrożności zaczęli Niemcy zwozić amunicję do składów, urządzonych, o ile możności, jaknajbliżej frontu nieprzyjacielskiego. W tym czasie Anglicy widocznie spostrzegli, że coś się dzieje, gdyż i nocami całe stada samolotów angielskich krążyły w powietrzu, a lotnicy za pomocą bomb świetlnych usiłowali dowiedzieć się, co Niemcy poczynają. Tu i owdzie zdołali trafić w transport amunicji, ale przeważna część składów nie odniosła żadnej szkody. Ale w obozie angielskim powstało już zaniepokojenie, że Niemcy mają zamiar podjąć ofensywę na przestrzeni pomiędzy Aarras a St. Quentin.

Wiadomość była trafna, tylko Anglicy pomylili się co do terminu ofensywy. Sądzili mianowicie, nie wiadomo, na jakiej podstawie, że atak nastąpi dnia 11 marca rano. To też w nocy z dnia 10 na 11 marca artylerja ostrzeliwała z całej siły pozycje niemieckie. Nazajutrz — jak to zeznali jeńcy angielscy — panowało w obozie angielskim zdziwienie, że Niemcy zachowują się spokojnie.

W kilka dni później rozpoczął się właściwy pochód strategiczny Niemców, który trwał przez 4 noce. W tym czasie ciężkie działa i miotacze min znajdowały się już na przodzie. Teraz pojęli Anglicy powagę chwili, ale, jak świadczą mapy angielskie sztabu gener. które dostały się do rąk niemieckich, nie zdawali sobie sprawy z wielkości niebezpieczeństwa. Mimo to naogół przeczuwali doniosłość zamierzonej ofensywy, gdyż na niektórych punktach zaczęli wycofywać swoją artylerję. Ale tę robotę przerwano im, gdy dnia 21 marca rano rozpętał się ogólny atak. Tę chwilę ustanowili Niemcy na cały miesiąc naprzód, a była ona znana tysiącom wtajemniczonych. Ale wszyscy dotrzymali tajemnicy i takim sposobem rano dnia 21 marca mogliśmy całą maszynę puścić w ruch z powodzeniem.

Litwa i Saksonja.

BERLIN, 18 maja. Pomiędzy Berlinem a Dreznem prowadzą się pertraktacje dotyczące Litwy. Drezno idzie dalej nawet, niżby to Saksonji mogło przynieść korzyści. Prasa posunęła się w swoich wywodach jednak nawet o tyle naprzód, że nawet rząd nie jest tak dalece zaawansowany, bo Litwa ma tu pierwszy głos. Gdyby wszystkie instancje z planami rządu przeprowadziły to połączenie, to jeszcze musiałby saski sejm dać na to swoje pozwolenie ponieważ na podstawie § 5 saskiego prawa państwowego, bez zezwolenia Izb król nie może przyjmować drugiej korony. Kolportowana wiadomość jakby delegaci litewscy dali do poznania miarodajnym saskim kołom, że połączenie Litwy z Saksonją nie cieszy się sympatją na Litwie jest nieprawdą. Rząd saski nie miał bowiem okazji bezpośredniego z litewskiemi reprezentantami traktować w tej sprawie. „Dresn. Neuste Nachr." dowiaduje się z Berlina, że w tamtejszych urzędowych sferach przeciw wszelkiej kandydaturze samodzielnych książąt na Litwie są przeciwni i obstają przytem, że zaprowadzona tam musi być albo unia personalna, albo nic. Jak się na to zapatruje saski rząd ścisłych wiadomości brak. Daje się jednakowoż wywnioskwać z kół parlamentarnych, że rząd i król zgodzą się na unję prasonalną.

Co spowodowało opóźnienie konstrukcji samolotów amerykańskich.

Korespondent „Daily Telegraph" telegrafuje z Nowego Jorku pod datą 8 maja:

Nareszcie teraz dopiero będzie mogło być dotrzymane przyrzeczenie Stanów Zjednoczonych co do wysyłki wielkiej ilości samolotów do Francji. Opóźnienie w wytwórczości samolotów nie było spowodowane trwonieniem czasu, ani też niedbalstwem i opieszałością rządu, lecz wyrażonem przez fabrykantów życzeniem, aby dano im czas na wypróbowanie najróżnorodniejszych systemów i modeli, by mogli przystąpić od razu do konstrukcji najlepszych samolotów. Przygotowania do budowy samolotów są tego rodzaju, że fabryki będą w stanie dostarczać armji po kilka tysięcy miesięcznie.

Jednolity front ekonomiczny w Ameryce

HAGA, 17 maja. Wilson zamianował czterech dyrektorów nowoutworzonego związku finansowo-wojennego. Dyrektorzy ci podlegać będą bezpośrednio amerykańskiemu ministrowi spraw finansów Mac Adoo. Związek ten, mający do dyspozycji 2 i pół miljada franków kapitału zakładowego będzie zasilał finansowo przedsiębiorstwa wojenne Stanów Zjednoczonych i koalicji. Utworzenie tego związku uważane jest w Ameryce za jedno z najdonioślejszych wydarzeń Stanów Zjednoczonych—gdyż wprowadza on w życie fuzję finansową sprzywierzonych narodów, pobierających ze wspólnego źródła potrzebne na wydatki wojenne sumy i tworzących jednolity front ekonomiczny.

Za utworzeniem Wielkomoraw.

W ołomunieckim „Naszyńcu" wydrukowano artykuł, którego myślą przewodnią jest projekt utworzenia Wielkomoraw. Do tych ostatnich należałaby poza dzisiejszem terytorjum morawskim jeszcze Słowaczyzna węgierska oraz owa część Śląska, która dawniej tworzyła część składową Moraw historycznych. Stolicą Wielkomoraw byłoby nie Berno, lecz Ołomuniec. Artykuł wywołał szereg dyskusji w prasie czeskiej i wiedeńskiej.

Ostatnie wiadomości.

Sosnowiec, dnia 18 maja

Przyszłość Besarabji.

BUDAPESZT 18 maja. Prezydent ministrów Marghiloman oświadczył, że Besarabja w całości przypadnie Rumunji z wyjątkiem małej poprawki granicy, która będzie prawdopodobnie dokonaną na północy.

Kongres ukraiński.

KIJÓW, 18 maja. Ukraiński kongres handlowy i przemysłowy został otwarty przedwczoraj. Wzięło w nim udział około tysiąca delegatów wszystkich związków gospodarczych, jako też związku chłopskiego i stowarzyszenia właścicieli majątków.

Uczestnicy kongresu komunikują, iż w obwodzie Donieckiem panują jeszcze wielkie trudności w pracy.

Na Ukrainie.

KIJOW 18 maja. Dyrektor rosyjskiego banku w Kijowie, Dobry, który jak wiadomo, aresztowany był swego czasu przez dawny rząd ukraiński, został powołany na stanowisko prezesa ukraińskiej komisji finansowej.

Bolszewicy zdobyli Baku.

KONSTANTYNOPOL. 18-o maja. Według ostatnich wiadomości, bolszewicy w okolicach Baku otrzymali z Turkiestanu i Astrachania posiłku, które przybyły na kanonierkach rosyjskich przez morze Kaspijskie. Następnie bolszewicy przeszli do silnego kontrataku, w trakcie którego muzułmanie, pomimo bohaterskiej obrony, zmuszeni byli oddać miasto Baku. Bolszewicy z wielką zaciekłością prowadzą dalej swe natarcie.

Z Sewastopola.

BERLIN, 18 maja. „Berliner Tageblatt" donosi, że wieści o gwałtach bolszewickich w Sewastopolu są przesadzone, podobnie jak swego czasu o gwałtach w Odessie, aczkolwiek prawdą jest, iż miasto wiele ucierpiało ze strony samowolnych trybunałów bolszewickich, jak i band zbrojnych, chodzących luzem. Bolszewicy rozstrzelali 45 wybitnych osób, między innemi kontradmirałów Sachsa i Lwowa i tatarskiego ministra wojny Czelebijewa. Komitet marynarski zażądał od miasta kontrybucji w sumie 10 miljonów rubli, której już nie ściągnięto z powodu nadejścia wojsk państw centralnych. Pop Murawiew, który w ostatnich czasach chętnie kazał tytułować się jenerałem, telegramem iskrowym zawiadomił o złożeniu dowództwa naczelnego nad wojskami bolszewickiemi.

Wilson tryumfuje.

WASZYNGTON, 18 maja. Komisja senatu zbadała stan lotnictwa i złożyła zadawalającą opinję, zgadzając się tymczasowo na życzenia prezydenta który jest przeciwnym przeprowadzaniu ogólnego śledztwa prowadzenia wojny.

Poufne narady komisji żywnościowej w parlamencie.

BERLIN, 17 maja. We wtorek odbyły się po posiedzeniu plenarnem jeszcze obrady poufne komisji w sprawie działalności centralnej organizacji zakupu. Kierownik organizacji tej zdawał dokładny raport o stanie żywności. Ponieważ obrady miały charakter poufny, przeto sprawozdania do wiadomości publicznej podać nie wolno.

Podróż pary cesarskiej.

WIEDEN, 17 maja, Cesarz i cesarzowa odjechali wczoraj przed południem do Sofji i Konstantynopola, aby złożyć carowi bułgarskiemu i sułtanowi pierwsze wizyty. Towarzyszą parze cesarskiej liczni przedstawiciele władzy.

Białogród serbski pod nowym zarządem.

Stolica Serbji przybrała w tym tygodniu charakter nadzwyczajny. Cały bieżący tydzień poświęcono w niej akcjom dobroczynności i humanitarności. Codziennie odbywają się tam koncerty, przedstawienia teatr. i uroczystości ludowe na rzecz funduszu, przeznaczonego dla rannych żołnierzy oraz ich rodzin. Czysty dochód jest już obecnie bardzo znaczny.

Synod grecko-oryentalny w Siedmiogrodzie.

HERMANSZTAD 18. 5 Grecko-oryentalny wyższy synod kościelny zebrał się przed dwoma dniami pod przewodnictwem arcy-metropolity Mangry w Siedmiogrodzie Komisarz rządowy zjawił się na tem zebraniu i wyraził nadzieję, że synod ułatwi mu wykonanie obowiązku. —Jednakowóż jest gotów przeciwdziałać wszelkim uchwałom, niezgodnym z węgierską rządową myślą państwową.

Polacy na kongresie ujarzmionych narodów.

„Reichspost" donosi z Zurychu:

Na liście uczestników kongresu ujarzmionych przez Austrję narodów, który obradował w Rzymie, znaidują się następujące nazwiska polskie: Skirmut, Sejda, Winiarski, Zaleski i poseł do parlamentu austrjackiego i do Sejmu galicyjskiego Zamorski, który aczkolwiek jeniec wojenny, cieszy się zupełną wolnością.

Połączenia kolejowe Egiptu z Palestyną.

KAIR 17 maja. Biuro Reutera donosi: Nowy most zwodzony przez kanał Suezki około Kantary jest już ukończony. Bezpośredni ruch kolejowy między Kairem, a wieloma miejscowościami w Palestynie już funkcjonuje.

Rumunja a Ukraina.

KIJÓW, 18 maja. „Posledniaja Wiedomosci" donoszą: Poseł ukraiński w Berlinie, Sewriuk, otrzymał od Rumunji wiadomość, że jest gotową rozpocząć z Ukrainą rokowania pokojowe.

WIEDEŃ, 17 maja. Jak dowiaduje się „Wied. Kur. Pol". w środę odbyła się dłuższa konferencja między ministrem spraw zagranicznych hr. Burianem a hr. Gołuchowskim.

Hr. Hertling o pokoju.

BERLIN 18 3 Kierujący mężowie stanu wypowiedzieli się podczas konferencji cesarzów w ten sposób, związek, który niemcy zawarli z Austrją a zwłaszcza z Węgrami jest mocny i nierozerwalny i wszelkie intrygi ze strony koalicji stają się płonne, aby przyjaciół rozdwoić.

W przebiegu tej rozmowy wyraził się hrabia Hertling, że on jest na tyle optymistą aby uwierzyć, iż w tym roku pokój zostanie zawarty, chociażby mężowie koalicji jeszcze mówili wiele o zrujnowaniu państw centralnych.

Pokój idzie!

KOLONJA 18 maja. Jak komunikuje Köl. Zeit." ze szwajcarskiej granicy w Bernie była mowa o tem, aby zorganizować konferencję neutralnych państw w celu przyśpieszenia na szerokich zasadach pokoju.

Z tego powodu prawdopodobnie poseł turecki w Bernie wyjechał przez Wiedeń do Konstantynopola, aby w razie potrzeby otrzymać odpowiednie wskazówki.

Bez połączenia.

SZTOKHOLM 18 Przerwane w dniu 11 kwietnia bezpośrednie kablowe połączenie .Sztokholmu przez Finlandji nie zostało przywrócone.

Do Kijowa.

BERLIN 18 maja. Sekretarz Aprowizacji urzędu ministerjum wojny von Waldon z podsekretarzami stanu von Braun i von Drebitz udali się do Kijowa, aby na miejscu wpłynąć na przyspieszenie wywozu ukraińskiego zboża.

Zwołanie Rady.

BERLIN 18 maja. Rada związkowa odbędzie posiedzenie 23 maja.

Komunikat niemiecki.

BERLIN, 18 maja. Na polach walk podczas dnia słaby ogień artyleryjski, który przez zmrokiem wzmógł się a nocą przybrał wielkie rozmiary przy ożywionych wywiadach. W okolicy Cassigny walki zbliska, kilkakrotnie przyprowadzono jeńców. Wczoraj zestrzelono 17 nieprzyjacielskich balonów na uwięzi.

Komunikat austrjacki.

WIEDEŃ, Urzędowo donoszą 17 maja:

Na froncie włoskim — miejscami ożywione walki artyleryjskie.

W Albanji włosi i francuzi zaatakowali nasze stanowiska górskie pomiędzy rzekami Csum i Davoll. Pomijając niewielką korzyść terytorjalną na zachodzie od Corca, nieprzyjaciel wszędzie został odparty.

Wiersz berlińskiego ambasadora Rosji

„Kurjer Polski" zwraca uwagę, że w „Głosie Żydowskim" ukazał się wiersz egzotyczny znanego „bolszewika" rosyjskiego L. Joffe'go, nowomianowanego ambasadora rosyjskiego w Berlinie.

W wierszu tym p. t. „Pieśń wiosenna", rzekomy międzynarodowiec, kosmopolita, „socjalista" najczystszej wody, niemal anarchista rosyjski dla świata, Joffe pisze, jako swój, dla Żydów m.in.:

Swiat Boży (!) się odrodził cały
. . . .
Brzmią nowe słowa: wolność, Sjon,
Pełen radości, szczęścia, dumy
O nowem życiu żyd dziś marzy...
. . . .
Żydzie! rzuć gnuśność, niedołęstwo...
. . . .
Gdy nam Sjonu sztandar wieje,
Płacz nas ogarnia i wesele,
Stare się budzą w nas nadzieje,
Szczytne przed sobą mamy cele...

Wiersz ten jest bardzo charakterystyczny dla ideologji nowomianowanego ambasadora rosyjskiego w Berlinie.

UMIŁOWANEJ.

(DO POLSKI).

Słuchaj... gdy serca, co dla Ciebie biło
Drgające życiem, wszystkie zmilkną tętna,
Gdy mię otuli śmierć cicha i smętna
I wielkim płaczem nad moją mogiłą
Zabrzmi pieśń dzwonów jękliwa i drżąca
I spłynie echem w szafirowe dale
Na sine bory, nad pól złotych fale,
Gdzie kwiaty jasne śmieją się do słońca:
O nie płacz po mnie! choć w ogromną ciszę
I w mrok odejdę i porzucę Ciebie,
Jedyna moja!... i w grobie i w niebie
Ból Twój uczuję i Twój płacz usłyszę!
A za dni życia potargane przędze,
Za zgasłe zorze i pryśnięte czary,
Za żal bez miary i gorycz bez miary,
Za wszystkie bóle i za wszystkie nędze,
Choć z piekła wrócę na Twe pola sine,
Na kwietne błonie, co w mgłach srebrnych stają
Nad ziemią cichą, zadumaną, moją..
Przypadnę piersią do Twej czarnej roli
Ucisze duszy łkania przeogromne
I przeboleję, przebaczę, zapomnę
Wszystko co smuci — i wszystko co boli!...

Bo ukochałem Ciebie, ziemio,
Bo ukochałem przeogromnie!
Za bóle Twoje, za łzy Twoje
Za Twe mogiły, które drzemią
Za blady księżyc z srebrną twarzą
Za wichrów szumy, co mi gwarzą
Twe wiekopomne, złote boje..
Za mar Twych roje, co szły do mnie
Cichą błękitnych chwil godziną
Za pól Twych szczątek i płacz borów
I nieuchwytny czas wieczorów,
Gdy rzewne głosy w dali płyną,
Za noce srebrne z marzeń rojem,
Za dni nadziei słońcem złote
I żal, i smutek, i tęsknotę,
I za to wszystko — co jest Twojem!...

I. A.

Z dnia na dzień.

Z Sosnowca.

Dnia 18|V.

— **Od Redakcji.** Z powodu przypadającej w niedzielę i poniedziałek uroczystości Zielonych Świątek numer następny „Kurjera" wyjdzie dopiero we wtorek o zwykłej porze.

— **Komitet obchodu 3 go Maja** urządza dn. 22 b. m. likwidacyjne posiedzenie, które odbędzie się w lokalu Rady Powiatowej Opiekuńczej o godz. 8 i pół wieczorem.

— **Prywatne szczepienie ospy przez lekarzy i felczerów** dopuszczone jest do 1-go lipca 1918 r. osoby te jednakże obowiązane są do zestawienia listy prywatnie szczepionych i do przedstawienia jej Naczelnikowi powiatu do 15 go lipca 1918 r. Przy szczepieniu ospy winny być zrobione cztery nacięcia. Formularze dla list szczepienia ospy lekarze prywatni otrzymać mogą w urzędzie powiatowym pok. Nr. 8. Limfę do szczepienia winni oni nabyć z krajowego zakładu dla szczepienia ospy w Warszawie.

Szczepione publicznie osoby winny stawić się do oględzin po upływie tygodnia, od dnia szczepienia w tym samym lokalu, w którym im była szczepiona ospa.

Również i przy prywatnem szczepieniu wymagane są oględziny w okresie wymienionym.

— **Egzaminy.** Egzaminy maturalne w szkołach średnich męskich w Sosnowcu rozpoczną się w dniu 21 maja o godzinie 9-ej rano.

— **Odczyty.** Lustrator Związku Stow. spożywczych p. J. Nijak wygłosi dwa odczyty: „O kooperacji spożywców". Pierwszy w sali Związku na Pogoni w dniu 19 b. m. o godz. 3 po południu, drugi zaś w Grodźcu dnia 20 maja.

— **Koncert „Lutni".** Oczekiwany koncert Tow. „Lutni" z udziałem p. Dobosza i Comte Wilgockiej odbędzie się nieodwołalnie w niedzielę dn. 26 maja.

— **Loterja R. G. O.** Za kilka dni rozpocznie się ciągnienie klasy V Loterji klasycznej Rady Głównej Opiekuńczej, w której wyjdzie największa wy-

grana 300,000 mk. mogąca w szczęśliwym wypadku uczynić wraz z premją sumę pół miljona marek. Ciągnienie trwać będzie przez dni 17 w terminie od 1 do 25 czerwca. Zbliża się więc ostatni termin nabywania odnośnych biletów które nadeszły już i są do nabycia w miejscowych kolektach oraz w administracji „Kurjera Zagłębia".

— **Przedstawienie amatorskie.** Jutro, w niedzielę, odbędzie się przedstawienie amatorskie, urządzone staraniem Polskiego Związku zaw. robotników przemysłu żelaznego. Wystawiona będzie komedja w 4 aktach p. t. „Pan Chciwski".

— **Uruchomienie cegielni.** Z 7-u większych cegielni istniejących w powiecie będzińskim, dwie wskutek otrzymania zamówień z Galicji zostały uruchomione.

— **Zagadkowe owady.** Dowiadujemy się, iż oprócz ogrodów w Sosnowcu zagadkowe owady pojawiły się na polach gminy Siewierz, gdzie wyrządzają znaczne szkody.

— **Teatr Ludowy.** Na ostatnie dwa przedstawienia, jako na zakończenie sezonu, wystawia w niedzielę „Podróż po Warszawie, znakomity i arcykomiczny wodewil w 5 obrazach. Po przedstawieniu zabawa taneczna, conffetti, serpentiny, poczta itd.

W poniedziałek zaś ostatnie przedstawienie, a zarazem benefis dyr. Wł. Bernatowicza „Wnuk Tumrego" sztuka w 4 aktach ze śpiewami i tańcami. Jest to dalszy ciąg sztuk: „Chata za wsią" i „Dziewczę z chaty za wsią". Spodziewać się należy, iż teatr Ludowy będzie wypełniony po brzegi. ze względu na pożegnalne występy sympatycznego zespołu artystów z dyr. Bernatowiczem na czele.

— **Występy „Mirażu".** W niedzielę i poniedziałek w teatrze Zimowym odbędą się dwa występy b. artystów warszawskiego teatru „Miraż".

— **Występy K. Junoszy-Stępowskiego.** Jeden z najgłośniejszych artystów doby dzisiejszej, p. Kazimierz Junosza-Stępowski, znany całej prowincji z obrazów kinematograficznych, przybędzie do Sosnowca na cztery występy wraz z własną trupą, złożoną z utalentowanych jednostek dramatycznych i w pierwszych dniach czerwca ukaże się czterokrotnie w najlepszych swoich rolach. Wystawione będą mianowicie: komedja Croisetta „Jastrząb", komedja Trarrier'a „Eskapada", sztuka Kistemeckersa p. t. „Szpieg" oraz komedja Porto-Richa „Powraca". Nasza publiczność teatralna będzie miała miłą sposobność podziwiania jednego z najwytworniejszych i najbardziej utalentowanych artystów.

Aktualny temat.

Siedząc przy stoliku pewnej zacisznej cukierenki, dwaj znani w szerszych kołach swoich znajomych politycy wszczęli wielce interesującą rozmowę na temat wydarzeń wojennych.

Po drobiazgowem omówieniu warunków pokoju z Rumunją, przystąpiono do pragmatycznego rozstrząsania planów i zamiarów Rady ukraińskiej „której dano radę, zanim zdążyła coś konkretnego uradzić" jak zwykł powtarzać p. Benedykt, lubujący się na zabój w kalamburowych wyrażeniach, czyli inaczej: „w owijaniu w niezarekwirowaną bawełnę konceptów politycznych".

Po wychyleniu szklanki czarnej jak sumienie paskarza ersatz-kawy p. Benedykt nachylił się do ucha p. Marcellego, zapytując pół szeptem:

— A co pan sądzi o hetmanie?

— Ano będzie on het-manić z pomocą c. i k. żandarmów, — zakonkludował bez namysłu p. Benedykt: — ale czy dostarczy Austrji umówioną ilość mąki, to wielki znak zapytania.

— Co wtedy?

— Hm, u nas zmieniają się gabinety, a na Ukrainie zmieniać się będą hetmani i tak aż do skutku.

— Niby jakiż to skutek pan dobrodziej ma na myśli?

— Naturalnie taki, który uwzględni wzajemne potrzeby pojednanych narodów.

— Ach, rozumiem! Ukraina otrzyma anilinę i papier wzamian za zboże i olej.

— ...Czyli innemi słowy — dokonczył p. Benedykt: — ukraińcy otrzymają karty na żywność, a oddadzą austrjakom mąkę i kartofle.

B.

Z Będzina.

+ **Porządek nabożeństw.** Jutro i w poniedziałek porządek nabożeństw w kościele tutejszym następujący: msze św. o godz. 7, 8 i pół i 9 min. 15; suma o 11 i nieszpory o 3 i pół, poczem nabożeństwo majowe.

+ **Dzień znaczka.** W niedzielę dnia 19 maja na ulicach od godz. 8 r. do 5 po południu sprzedawany będzie znaczek na fundusz pomocy wakacyjnej dla niezamożnej uczącej się młodzieży szkół początkowych i średnich. W razie niepogody kwesta odłożoną będzie do poniedziałku dnia 20 go maja. Biuro kwesty funkcjonować będzie w poniedzialek w lokalu Macierzy przy „Placu 3 Maja". Dyżury spełniać będą pp.: Szokalski, Wiorzbowski, Zebrowski i Zaleski Leonard. Prócz tego w organizacii kwesty biorą udział pp.: Winkler i Kępiński. Czynny udział przyrzekli członkowie i członkinie „Lutni" oraz ucząca się młodzież klas wyższych.

+ **Kartofle do sadzenia.** Były członek komisji rolnej p. St. Kubiczek jest w posiadaniu pewnej ilości kartofli do sadzenia, które wyprzedaje chrześc. właścicielom gruntów po cenie rk. 6 za pud.

+ **Wydawanie soli.** Przy wydanych kartkach chlebowych na drugą połowę maja nie otrzymano kart solnych, ponieważ sól będzie wydawaną w komisjach żywnościowych za okazaniem legitymacji.

+ **Wypadek tyfusu plamistego.** Tyfus plamisty od paru tygodni znow zaczyna trapić mieszkańców tutejszych W czwartek ujawniono chorobę tę u dziecka stróżki przy ul. Kołłątaja Nr. 34.

Z Wojkowic Komornych.

W niedzielę dn. 19 b. m. odbędzie się odpust w tutejszej parafji, mającej za patrona św. Jana Nepomucena. Prawdopodobnie wzorem lat ubiegłych przybędą kompanje z sąsiednich parafji, jako to: z Żychcic, Grodźca, Czeladzi i Siemoni.

W tymże dniu w Wojkowicach urządzony będzie dzień kwiatka. Dochód ze sprzedaży znaczków przeznaczony na korzyść Straży ogniowej. Ponadto staraniem Straży ogniowej ochotniczej (oddziału w Dąbiu) odbędzie się wielka majówka-zabawa, na program której złoży się szereg atrakcji na wolnem powietrzu, mianowicie: loterja fantowa, tańce, confetti, wyścigi na rowerach i t. p. W czasie zabawy przygrywać będą 2 orkiestry.

Z Siewierza.

Zabrane dzwony w parafjach Targowice, Pinczyce, Koziegłowy, Stare-Koziegłowy odstawiono do Zawiercia.

W Siewierskim kościele parafjalnym znajdowały się dwa dzwony: większy „Urban" odlany w 1632 roku, i mniejszy „Jan" odlany w 1566 roku. Pierwszy z nich, poświęcony był przez księcia Siewierskiego. biskupa krakowskiego ks. Marcina Szyszkowskiego a drugi przez takiegoż dygnitarza ks. biskupa Filipa Padniewskiego. Dzwo „Urban" wysokości 2¼ łokcia a objętości u dołu 2½ łokcia (waga niewiadoma) ma nadpisy „In cymbalis benesonantibus laudet Deum omnipotentem de coelis omnis spiritus" co znaczy: Na dźwięcznie brzmiących instrumentach niech wszelki duch chwali Boga Wszechmocnego w niebiesiech". Następnie z jednego boku wyobrażenie Zbawiciela na krzyżu i w około napis, „Per signum crucis" co znaczy: Przez znak krzyża, a z drugiej strony wyobrażenie Matki Bożej i naokoło napis „Monstra Te esse matrem" co znaczy: Okaż że jesteś Matką. Prawdziwie dźwięczny i donośny głos tego dzwonu w przeciągu 286 lat zwoływał lud na modlitwę i żegnał na pogrzebach. 29 kwietnia zdjęty został z wieży kościelnej rozbity na kawałki i wraz z innemi wywieziony jako metal do Zawiercia. Dzwon Jan jest starszy gdyż ma 352 lata. Głośniejszy od Urbana i zapewne że dawniej był zawieszony w bramie biskupiej, na cokole której po dziś dzień istnieje złocony napis do głośnego dzwonu odnoszący się": „Fulmina compesco, voco vivos, plango sepultos" co znaczy uśmierzam pioruny, zwołują żywych, opłakują zmarłych".

Wysokość tego dzwonu 1 i pół łokcia, objętość 1¾ łokcia, waga niewiadoma. Na niższym obwodzie zewnętrznym ma napis: „Christus Rex fortis venit in pace. Deus homo factus est" co znaczy: „Chrystus Król mocny przyszedł w pokoju. Bóg stał się człowiekiem".

Czy ten dzwon pozostanie na zawsze czy podzieli los „Urbana" niewiadomo, zależeć to ma od tego, czy znajdzie się w parafji tyle odpowiedniego metalu co zawiera dzwon Jan. Zwołujące dzwonki (sygnaturki) na kościołach parafjalnym i filjalnym pozostały.

DROBNE OGŁOSZENIA

Od zaraz potrzebna

Osoba w wieku ponad lat 30, doświadczona w samodzielnym prowadzeniu lepszego gospodarstwa i kuchni, przy pomocy dziewczyny u pojedyńczej osoby w Sosnowcu. **Uposażenie i warunki dobre.** Uwzględnione być mogą tylko osoby, posiadające poważne rekomendacje. Piśmienne zgłoszenia, zawierające przedewszystkiem wiek, dotychczasową czynność, odpisy świadectw, referencje i dokładny adres, należy skierować do Redakcji sub. „Dyrektor" 915

Klatki królicze

sprzedam. Dwór Sielce Zamek. 912

Potrzebne zdolne panny

i uczenice. Nowakowska Dęblińska 7. 911

Flance warzyw

i rozsady do sprzedania. Ul. Krótka. K. Zelezińska. 909

Mieszkanie

6 pokoi, łazienka wszelkie wygody na Alei do wynajęcia. Wiadomość: fabryka Chrzanowskiego. 910

Zgubiono książkę żywnościową

wydaną przez kop. Hr. Renard na imię Franciszka Paligi. Zwrócić: „Kurjer". 914

Blacharz A. Pardel

poleca roboty blacharsko-dekarskie i galanteryjne Sosnowiec, Szenowska Nr. 26 dom Łabusia. 900

Potrzebna sklepowa z kaucją

do pralni chemicznej ul. Targowa. 899

Pianino koncertowe

otomanę dywanową, bibljotekę machoniową, kredens, tremo, szafę sprzedam. Towarowa 9 mieszkania 3 895

Poszukuje 25 lub 30 tysięcy marek

na pierwszy numer hipoteki. Adres: Zdebich, ul Przejazd Nr. 1 — w Sosnowcu. 897

Do wynajęcia

mieszkanie z 5-ciu pokoi, kuchni i przedpokoju z wszelkiemi wygodami od 1 lipca 1918 roku ul Starososnowiecka Nr. 16. 890 5 1

Flance warzyw

i rozsada do sprzedania. Sos. Renardowska 28 892

Młoda panienka

obznajmiona w handlu poszukuje zajęcia od zaraz w miejscu lub na wyjazd. Wiadomość: „Kurjer". 891

Rysownika

biegłego, z kilkuletnią praktyka, poszukuje Cementownia „Łazy" w Łazach. Zgłoszenia osobiście wraz ze świadectwami w godzinach przedpołudniowych. 886-3-1

Lekcji

angielskiego i francuskiego udzielam. Adres w Administracji „Kurjera". 878-2-1

Do sprzedania

12 mórg gruntu, obok Poręby. Gleba pszenna. Cena przystępna. Wiadomość w „Kurjerze". 862-3-1

Redaktor odpowiedzialny JÓZEF OSKOLSKI. Wydawca ANTONI MAZURKIEWICZ. Drukarnia „KURJERA ZAGŁĘBIA" ul. Dęblińska Nr. 7.

Za pozwoleniem cenzury niemieckiej.